

Езиковото обучение се разгръща във времето в продължение на месеци.

„Времето” участва много органично в процеса на учене и не можем веднага, както при друга дейност, да започнем да използваме цялостно знанията си. Всеки, който се е заел да учи друг език, още от начало е необходимо да осъзнае този факт, за да приема „продължителността във времето” спокойно, без да очаква мигновени резултати.

ВРЕМЕТО Е НОВАТА ВАЛУТА и е необходимо да го управлявате така, че да работи за вас. Това означава да имате дисциплината да извършвате точните дейности в точното време. За да го правите, ви е необходим подробно разписан план за учене, с поставена цел в началото, с последователни действия и с измерване на резултата от постигнатото. Времето е средата, в която се осъществява обучението, и колкото по-успешно го управлявате, толкова по-високи резултати ще имате.

Повечето хора като че ли имат предпочитани времеви периоди, които използват или защото работят за тях, или са им наложени от средата, където живеят. Ето как това битува в работната практика: шестмесечен срок, двуседмичен, годишен, тримесечен. Може би това лимитиране е важно, за да знаете с какво време разполагате и да го организирате и разпределите така, че спокойно да приключите в срок с удовлетворяващ за вас резултат. Времевата рамка е важна за всички, защото времето присъства във всички дейности. Ако прецените, че е по-полезно да я премахнете, не се колебайте – хората са уникални в крайна сметка.

*Ако не знаете **КАК** да учите, не учите ефективно.*

Инвестирането в запознаване на методи за учене ще се отплати много пъти при процеса на усвояване не само на език, но и на всичко друго.

За щастие когнитивната наука е проучила начините, по които можем да учим по-ефективно, и резултатите са наистина полезни. Много рядко се набляга на това КАК да учим. Не съществува такава дисциплина в училище, нито сред родителите е разпространено да обучават своите деца на това. Не е все едно дали учите един час ефективно или три часа не особено ефективно. Учителите трябва да са много добре обучени в тези методи за бързо и трайно учене и да запознават своите ученици, за да очакват високи резултати. За всеки човек работи различен принцип, но има и общовалидни. Когато се занимавате и експериментирате, ще откриете вашия начин. Но важното е да започнете да го търсите, а не просто да учите по инерция и с познатите стандартни начини, които понякога са остарели и неефективни. „Как да учим” е отделна дисциплина и изисква отделяне на време, за да се запознаете с нея. Освен това възникват и нови начини, които е полезно да проучвате. Ако това спестява вашето време и усилия за усвояването на конкретна дисциплина или чужд език, не е безсмислено да инвестирате в тази посока.

През годините сме открили, че хора, които наистина са експерти в нещо, използват различни техники. На пръв поглед дребни неща, но които никога не са ни хрумвали или сме смятали, че са прекалено маловажни, за да доведат до

някаква промяна, понякога наистина са „разликата, която прави разликата”.

Обучения, свързани с информация как да учим самостоятелно, ефективно, как да помагаме на хората да се самообучават по отношение на езика, не са често срещани.

Въпреки това те са също толкова важни, както и популярните теми за учители по чужд език, които дават инструкции как методически да провеждат уроците си.

Приема се, че всеки знае, че трябва да се пише „домашното”, но как точно, за да е ефективно ученето, не е особено ясно. Не е достатъчно да се изпълнят инструкциите на учителя за конкретния урок. Основна част от работата на учителя е да дава принципни препоръки, които да важат за целия период на обучение, какво учещият да извършва винаги след всяко занятие, в допълнение с конкретната домашна работа. Например, ако работят в учебния час текст с непознати думи, ученикът след всеки такъв урок следва да овладее значението на всичко, което му е ново и непознато, **ДА ПРОЧЕТЕ НЯКОЛКО ПЪТИ ТЕКСТА**, докато не достигне съвършено четене с нормална скорост, да се научи да разказва целия текст или част от него...а всичко това е доста работа, нали? Но всеки преценява колко да вложи, разбира се. Цялостните правила за начини за учене е необходимо да бъдат предоставени от преподавателя в самото начало на курса, за да се постави стабилна основа, без колебания и недоразумения. Така ще се постигне ефективен резултат.

УЧЕНОТО НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ ОТВАРЯ „ВРАТИ” В МОЗЪКА

Дори да учим за удоволствие друг език, това никога няма да се окаже излишно или ненужно, ако никога не се наложи да го използваме по стечение на обстоятелствата. Добавената стойност на това занимание е с много направления и не бива да се пренебрегва, но нека първо да се запознаем с едно от тях, а именно умственото обогатяване, което настъпва, независимо дали ние го регистрираме или не. Ученето на чужди езици ни прави по-бързо мислещи, по-съобразителни, по-паметливи.

Когато учим, мозъкът расте с часове.

Доказано е, че в процеса на учене мозъкът на възрастните хора може да разшири изумително бързо капацитета си. Твърдят го американски и китайски учени.

Те експериментирали като накарали доброволци – 19 китайски студенти – да научат измислени имена на нюанси на синия и зеления цвят и само след 2 часа установили, че кората на главния им мозък е увеличена. Дотогава изследователите на мозъка са смятали, че за такъв растеж са нужни седмици и дори години. В пет сеанса в продължение на 3 дни те трябвало да наизустят новите думи, като същевременно гледали и цветовете, за които се отнасят.

Всъщност тренингът за всеки продължил точно 1 ч. и 48 мин. Преди и след обучението учените сканирали всички мозъци с магнитнорезонансен томограф. Сравнението на снимките показало изненадващо отчетливи разлики, като особено се увеличил обемът на част от сивото вещество в зрителния център в лявата половина на мозъка. Тази част е известна с „управлението“ на цветовете. Такова уголемяване е било

наблюдавано и по-рано, но за минимум няколко седмици.

Изследователите неслучайно избрали цветовете за теста, защото те са добър начин да се изследва влиянието на езика върху възприятията. Често хора, в чийто майчин език има само една дума за всички сини и зелени тонове, почти не различават тези два цвята.

Мозъкът ни расте с часове, но е важно какво и как учим.

Ученето на езици развива мозъка, прави ни по-умни, мислим по-бързо и се предпазваме от забравяне и болести на мозъка.

Според Майкъл Гоув „Изучавайки нов език, ние буквално поумняваме. Овладяването на чужд език укрепва и развива невронната мрежа на мозъка”.

Според проучване, изучаването на чужди езици мобилизира мозъка и възможностите му да кодира информация.

То доказва, че колкото повече чужди езици изучава човек, толкова по-точно мозъкът реагира и обработва информацията, която се е трупала по време на обучението. До тези изводи стига екип изследователи от университета в Хелзинки. Учените следили активността на мозъка с електроенцефалография (ЕЕГ). Доброволците слушали аудио-записи на родния си и на чужди езици.

Учените наблюдавали скоростта, с която мозъкът променял своята активност при отговор на непозната дума. Така те установили, че активността на мозъка на тези, които владеели чужди езици, била много по-висока.

Мозъкът ни се нуждае от фитнес и от трениране. Как да ги осигурим? Най-лесният и популярен начин е с четене. Тази дейност отдавна е доказателство за чудесна гимнастика. Познати са много начини – математика, игри, решаване на кръстословици, шах, други развиващи интелекта игри и специални тренировки за запаметяване на голямо количество информация. Всяко ново умение – танци, учене на нов език, готварство – може да създаде нови невронни пътища или връзки в мозъка, които да поддържат ума ви

остър, докато го практикувате.

Един от най-ефективните начини за развитие на мозъка е именно изучаването на чужд език. Колкото по-труден и различен от майчиния ни език учим, толкова по-умни ще станем.

Многото езици ни даряват с изключително силна, услужлива памет и гъвкава мисъл.

Мозъкът ни се нуждае от предизвикателства, както психиката и тялото ни.

Ако имаме стремеж да го упражняваме, развиваме и поддържаме, не е за пренебрегване мисълта да се занимава с изучаване на чужд език, дори само с тази цел. От своя страна, бихме се сдобили и с още едно предимство – ползването на един чужд език ни дава предимства, които не се нуждаят от изтъкване. Накратко, ако сме решили да се грижим за мозъка си с фитнес, няма да сгрешим с изучаването на чужд език.

Овладеяването на чужд език не само разкрива нови хоризонти за професионално и личностно развитие, но е и доказано средство за ТРЕНИРАНЕ НА МОЗЪКА. Фактите говорят, че колкото повече езици изучавате, толкова по-лесно усвоявате всеки следващ чужд език. Според лингвистите, владееенето на повече от един език подобрява...